

ROSTRA ECONOMICA

IN DIT NUMMER:

Ten geleide	1
Conjuncturele Belastingpolitiek	4
Werkloosheidsverzekering en Conjunctuurbeweging	6
Geschiedenis van de Economische Bibliotheken in Nederland	9
Varia	12
Economie in zestien tekeningen	14
De vraag van de maand	15
Berichten en Mededelingen	16

Oók ons ANTIQUARIAAT
werkt regelmatig met
nieuwe aanwinsten!

De Academische Boekwinkel
P. H. VERMEULEN

GRIMBURGWAL No. 13
Tegenover 't Binnengasthuis
Tel. 48312-41674 Amsterdam-C.

AMSTELODAMUM

typt Uw scriptie
wetenschappelijk verant-
woord, verzorgd, uitge-
voerd binnen zeer korte
tijd en stencilt ook andere
wetenschappelijke publi-
caties alsmede convoca-
ties, programma's, etc.

O. Z. Achterburgwal 212
Amsterdam-C.
Telefoon 43443
Hoek Oudemanhuispoort

VERSPREIDE GESCHRIFTEN

van

PROF. DR N. J. POLAK

Verzameld door H. T. GO econ. drs

J. P. KIKKERT econ. drs

Inhoud:

- Deel I: **Bedrijfs-huishoudkunde.**
a. Algemeen	c. Financieringsvraagstukken
b. Handel	d. Balansvraagstukken
	e. Kostprijsvraagstukken

Deel II:

Hoofdst. I, Algemene Economische Vraagstukken

Hoofdst. II, Economische Politiek

Hoofdst. III, Monetaire Politiek

Hoofdst. IV, Belastingen

Hoofdst. V, Accountancy

Hoofdst. VI, Verschillende Onderwerpen

Deel I en deel II, in geheel linnen band, tezamen f 27.50

Prospectus op aanvraag verkrijgbaar.

Levering ook via de boekhandel

J. MUUSSES - UITGEVER - PURMEREND

ROSTRA ECONOMICA

MAANDBLAD VAN DE STUDIEVERENIGING DER ECONOMISCHE FACULTEIT
VAN DE GEMEENTELIJKE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Redactie:

J. G. van Beeck
H. H. J. Nordeman
A. Pais
P. A. M. van Philips

Redactie-adres:

Frans v. Mierisstraat 44 hs
Amsterdam-Z.
Administratie-adres:
Pythagorasstraat 114
Amsterdam-O.

MEI 1953

EERSTE JAARGANG
NR. 1

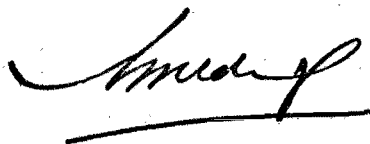
TEN GELEIDE

Het mag een gelukkig verschijnsel genoemd worden, wanneer degenen, die een bepaalde studierichting volgen, de behoefte gevoelen aan onderling contact. De Studievereniging der Economische Faculteit van de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam, welke uit dit streven is voortgekomen, vormt niet alleen een middel tot versterking van het saamhorigheidsgevoel, zij biedt tevens de mogelijkheid de problemen van allerlei aard, die zich bij de studie dagelijks voordoen, gezamenlijk onder de ogen te zien en te trachten op deze wijze tot een oplossing te komen.

Deze onderlinge samenwerking kan stellig worden versterkt door middel van het gedrukte woord. Het is daarom goed gezien, dat het bestuur der Studievereniging er toe is overgegaan een eigen orgaan in het leven te roepen. Hierdoor zullen de leden op gezette tijden kennis kunnen nemen van de gebeurtenissen in en rondom de Faculteit en van al hetgeen hun uit-hoofde van hun studie zal interesseren. De reeds bestaande vriendschapsband zal daardoor ongetwijfeld hechter worden, hetgeen de studie in gunstige zin zal beïnvloeden.

Ik moge daarom als welkomstgroet voor het eerste nummer van dit nieuwe faculteitsorgaan de wens uitspreken, dat het blad zal beantwoorden aan de gestelde verwachtingen en dat een wijde kring van medewerkers bereid zal worden gevonden zich in te zetten voor zijn verdere instandhouding.

De Burgemeester van Amsterdam,

TEN GELEIDE

De redactie verzoekt mij met enkele woorden aan dit nummer „luister te willen bijzetten“. Welnu, ik luister gaarne. Ik zal met de grootste belangstelling luisteren naar wat de redactie en de studenten van de Economische Faculteit van dit spreekgestoelte zullen verkondigen.

De redactie zal zich stellig niet ontveinzen, dat haar taak moeilijk is. Niettemin — of, liever gezegd, **juist daarom** — wens ik haar van ganser harte een volledig succes toe. Het is een niet genoeg te waarderen goed, wanneer studenten zich met hart en ziel aan hun studie wijden, wanneer hun **studievak** ook **hun** studievak wordt. Dan zullen zij ook de behoefte gevoelen van hun opvattingen over hun vak te getuigen. En wat kan het schaden, indien niet ieder woord, van deze ROSTRA gesproken, de toets ener hooggeleerde kritiek kan doorstaan?

Ik vrees allerminst, dat een teveel aan ondoordachte, doldriftige taal deze ROSTRA zal ontsieren. Eer ducht ik te grote bescheiden terughoudendheid. In dit laatste geval zou de wet der verminderende opbrengsten haar sombere werking tonen. Dan zou deze ROSTRA geen lang leven beschoren zijn. Dat moet worden voorkomen! Steunt dus, studenten van de Economische Faculteit, allen dit blad, dat ook Uw blad is. Schrijft erin, zo vaak Uw hart U daartoe dringt! De oude waarheid, dat het beter is te zwijgen dan iets verkeerd te zeggen, geldt niet altijd, lang niet altijd voor een studentenblad. Ik wens de ROSTRA ECONOMICA een voorspoedige toekomst.

G. VAN DEN BERGH
Rector Magnificus
van de Universiteit
van Amsterdam.

Eindelijk is het dan zover. Eindelijk gaat het scherm op en zien we een nieuwe verschijning voor het voetlicht treden, die de oude, en in veler ogen getrouwe en onmisbare, gedurende voorlopig een jaar zal vervangen. In de zaal zitten vele mensen: hoogleraren, waarschijnlijk hier en daar afgestudeerde economen en studenten aan de economische faculteit, die vol spanning en verwachting dit eerste optreden gade slaan.

Het aloude jaarboek van de Studievereniging der Economische Faculteit zal worden vervangen door een tijdschrift, dat een grotere verspreiding zal krijgen en bovendien een enigszins andere inhoud. Veel strijd heeft het gekost om de moeilijkheden, die zulk een introductie in de weg stonden en door gevoelens van traditie werden versterkt, te overwinnen. Deze moeilijkheden zijn nog niet alle verdwenen en zullen voorlopig nog wel zorgen blijven baren. Maar worden niet vaak de mooiste resultaten behaald, na het overwinnen van de grootste tegenstand?

De inhoud zal naast de gebruikelijke mededelingen, welke ook het jaarboek bevatte en zonder welke wij, a.s. economen het nu eenmaal niet kunnen stellen, bestaan uit artikelen van min

of meer, maar hopelijk meer wetenschappelijke aard. Een ieder, die dan ook zijn pen voelt vibreren, ten teken, dat er iets geestrijks op papier moet komen, maar die dit tot nu toe niet kon volvoeren, omdat de hiervoor in aanmerking komende tijdschriften dit voor hem onmogelijk maakten, kan nu naar hartelust zijn gang gaan. Stimulering der vrije gedachteuiting wordt in het kader van dit tijdschrift dan ook zeer belangrijk geacht.

Een ander belangrijk facet bij de invoering van het tijdschrift is de versterking van het gevoel van saamhorigheid, die helaas bij veel studerende economen nog ver te zoeken is. Een telkens weerkerend tijdschrift met mededelingen en eigen artikelen zal ongetwijfeld sterk in die richting kunnen werken.

Het mag in hoge mate betreurenswaardig worden genoemd, dat de Kring van Afgestudeerde Economen zijn medewerking, althans in beginsel, niet kon verlenen. Ons tijdschrift droeg toch de mogelijkheid in zich, de band tussen hen en hun oude Faculteit op deze wijze te doen herstellen of te verstevigen. Nieuws uit de studentenwereld was hun weer toegeloveld, hetgeen ongetwijfeld niet nagelaten had een verjongende uitwer-

De Studievereniging der Economische Faculteit heeft met dit nieuwe tijdschrift geen gering waagstuk ondernomen. Het zal stellig een moeilijke taak zijn, het op een bevredigend peil in stand te houden. Ik wil dan ook niet verhalen, dat de Faculteit op deze grond het plan tot deze nieuwe onderneming sceptisch heeft ontvangen; het leek ons allerminst denkbeeldig dat de zorg voor het blad al spoedig een te zwaar drukkende last zou blijken.

Nu de Studievereniging zich door deze bezwaren niet heeft laten weerhouden, verdient de nieuweling echter met sympathie te worden begroet. Zijn intrede kan beschouwd worden als een verheugend symptoom van durf en energie, en het nieuwe orgaan kan in onze Faculteit een belangrijke functie vervullen. Het kan de studenten een stimulans geven zich nog meer dan anders het geval zou zijn in de vraagstukken van hun vak te verdiepen en zich te oefenen in de moeilijke kunst van het publiceren; het kan voorts de zin van samenhangigheid en samenwerking versterken. Voor het welslagen ervan zal het nodig zijn dat onze studenten gezamenlijk **Rostra Economica** beschouwen als **hun orgaan** en zich

king te bewerkstelligen. Bovendien ware dit tijdschrift een uitstekende vervanging van hun wel wat erg eenvoudig mededelingenblad geweest. Helaas het heeft niet zo mogen zijn; toch hopen we, dat de toekomst hier alsnog verandering in zal brengen. De hoogleraren zullen kennis kunnen nemen van de geestelijke vruchten van hun studenten en dat in een geheel andere sfeer dan die, welke tijdens tentamens gebruikelijk is. Dat hun inspiratie en leiding ook op het terrein der tijdschriftartikelen hogelijk gewaardeerd zal worden, behoeft nauwelijks betoog.

Ook gezonde kinderen hebben in de regel last van kinderziekten tijdens de eerste jaren van hun leven. Zo zullen deze zich bij het tijdschrift ook wel openbaren in de eerste tijd van haar bestaan. Of zij van voorbijgaande- of van fatale aard zullen zijn, zal dit proefjaar ons leren. Wanneer we allen echter van goede wille zijn en ons tijdschrift niet alleen passief, maar ook echter van goede wille zijn en ons taat niet meer onzeker zijn. Daarom de schouders eronder, het is in ons eigen belang.

J. M. HENGEVELD,
Voorzitter S.E.F.

daarvoor mede verantwoordelijk gevoelen. Gaarne wil ik allen met aandrang opwekken in deze geest het blad te steunen.

Het is dus aan de jongeren de twijfelmoedigheid der ouderen te beschamen en te tonen dat hun eigen moed geen overmoedigheid is geweest. Dan zal de vernieuwing, waarbij we nu het jaarboekje niet zonder spijt zien verdwijnen, een verbetering kunnen blijken. Aan vraagstukken, die de aandacht van schrijvers en lezers verdienen, zal het stellig niet ontbreken, en we kunnen slechts hopen dat er voldoende scribenten zullen zijn om ze ons in frisse en belangwekkende beschouwingen te verduidelijken.

Het is mijn oprechte wens, dat uit dit initiatief een even krachtige traditie zal groeien als sedert de beginjaren der Faculteit het jaarboekje is geweest, dat het nieuwe tijdschrift zich zal ontwikkelen tot een bloeiende instelling en zich een vaste plaats in het leven der Faculteit zal veroveren. Dan zullen tot in lengte van dagen de toekomstige studentengeneraties de tegenwoordige erkentelijk kunnen zijn voor dit nieuwe begin.

P. HENNIPMAN, Voorz. Ec. Faculteit

Wij geloven niet, geachte lezer, dat de redactie in dit inleidend woord nog veele te zeggen overblijft na de vererende vloed van vriendelijke welkomstwoorden, die U op de voorgaande pagina's heeft aangetroffen. Een redactie moet trouwens ook niet haar kracht zoeken in het ontvouwen van grootse toekomstplannen in het eerste nummer; veeleer is het haar taak door daden haar bestaansrecht te bewijzen, hetgeen zij — door U gesteund — in dit en de komende nummers hoopt te doen. Mocht zij daarbij geplaagd worden door de kinderziekten, waarvan de S.E.F.-voorzitter repte, dan roept zij Uw begrijpende clementie in. Voor het overige hopen wij, dat zeer velen onder U zich geroepen zullen voelen hun pennevruchten voor de lezers te werpen en niet door misplaatste schroom hiervan weerhouden zullen worden.

De redactie, BNPP

Voor een goed inzicht in de ontwikkeling van de economische theorie van de belastingheffing, als instrument van conjunctuurpolitiek is het nodig eerst de ideeën van de klassieke economen met betrekking tot de belastingheffing nader te beschouwen.

In de klassieke visie had de overheid een zeer beperkte taak, namelijk de bevordering van de automatische werking van het vrije marktmechanisme. De overheid moest bepaalde justitiële, militaire en politiediensten verrichten, aan welke taken Adam Smith nog toevoegde het uitvoeren van openbare werken, die niet door de private ondernemers met winst kunnen worden geëxploiteerd, maar die voor de gemeenschap wel nut opleveren.

Voor deze collectieve behoeftenvoorziening had de overheid uiteraard de beschikkingsmacht over geld nodig, waarvoor de belastingen dienden. Deze pasten weliswaar niet in het ideale schema van de vrije prijsvorming, maar de klassieken aanvaardden de noodzaak van genoemde taken.

De belastingheffing welke men als een noodzakelijk kwaad beschouwde werd dan ook aan strenge regels gebonden.

Uit de hypothese van volledige werkgelegenheid vloeit voort, dat een financieringswijze der overheids uitgaven door middel van geldschepping de werkgelegenheid niet kan verhogen. Elke extra vraag, die niet staat tegenover extra productie moet leiden tot ongewenste prijsstijgingen.

Wel mogen de kosten der overheids investeringen door middel van leningen worden gefinancierd als de collectieve behoeftenvoorziening nut afwerpt over langere termijn. De aflossing der leningen, die in overeenstemming dient te zijn met de slijtage, moet worden opgebracht door middel van belastingen. De overige uitgaven moeten door belastingen worden gefinancierd. Deze gaan ten koste van de consumptie, aangezien de belastingen de gemeenschapsconsumptie moeten financieren ten koste van de private consumptie. De belastingdruk op het ondernemers inkomen zal gering moeten zijn, omdat anders het aanbod van besparingen te kort zal schieten. De belastingdruk moet daarentegen zoveel mogelijk op de loontrekkers

worden gelegd. De overheidsschuld moet worden afgelost ten laste van het looninkomen en ten behoeve van de investeringsbedrijvigheid.

Bovendien moet de omvang der overheidsbegroting zo klein mogelijk zijn. De klassieke theoretici (klassiek in de betekenis die Keynes er aan gaf), kennen geen onvrijwillige werkloosheid.

Van belastingpolitiek in het kader van een conjunctuurpolitiek is dus bij de klassieken geen sprake. De openbare uitgaven ziet men als onproductief. J. B. Say stelde dan ook dat „the very best of all plans of finance is to spend little, and the best of all taxes is that which is least in amount“

Een theorie die stelt dat de belastingen zo neutraal mogelijk dienen te zijn in hun effect op de richting der maatschappelijke productie kan niet toestaan, dat de belastingheffing wordt dienstbaar gemaakt aan de conjunctuurpolitiek. De belastingheffing mag alleen dienen tot voorziening in de geldbehoefte der overheid.

Erkend moet worden dat het vraagstuk van de economische belastingpolitiek minder urgent was dan thans. De cyclische fluctuaties waren in de vorige eeuw van minder betekenis dan in de 20e eeuw, terwijl de klassieke opvatting, dat de besparingen automatisch in investeringen worden omgezet, in het tijdperk van de typische private ondernemer niet zo irreal was. Dit is in tegenstelling met de 20e eeuw, nu worden de beslissingen inzake sparen en investeren onafhankelijk van elkaar genomen.

In de praktijk deden zich op de duur belangrijke uitzonderingen voor op de *laissez-faire* theorie.

De zelfstandige functie van de publieke uitgaven politiek en van de belastingheffing als instrument van sociale politiek kwamen meer en meer op de voorgrond.

Uitgaven voor volksgezondheid en voor investeringen van sociaal nut werden algemeen aanvaard, terwijl het beginsel van belasting naar draagkracht naar voren kwam. De idee van het jaarlijks begrotingsevenwicht bleef men echter huldigen tot in de depressie der dertiger jaren.

Deze kon als een keerpunt worden

aangemerkt in de opvattingen, voornamelijk als gevolg van de toenemende bemoeienis met de werkloosheid en het zich verbredende inzicht in de betekenis van de overheidsuitgaven voor de conjunctuur.

Vooral Keynes ontketende een revolutie tegen de gangbare theoretische opvattingen op economisch gebied. De klassieke hypothese van het voortdurende evenwicht tussen investeringen en besparingen op full-employment niveau werd door Keynes verworpen. Say's stelling dat de productie haar eigen vraag schept wordt omgedraaid: de vraag schept haar eigen productie.

Volledige werkgelegenheid is niet automatisch gegarandeerd. Op grote schaal gaan productieve krachten verloren. De braakliggende productiefactoren moeten worden ingeschakeld en een dergelijke politiek moet economisch verantwoord worden genoemd. De kloof tussen investeringen en besparingen zal door de overheid moeten worden overbrugd. In beginsel werd de „orthodoxe“ regel, dat de overheid geen tekorten mag kweken, verworpen.

In het kader van deze theorie is er ruimte voor een doelbewuste conjunctuurpolitiek, waarin ook de belastingheffing een rol kan spelen. De overheid moet zorg dragen voor een voldoende grote en stabiele effectieve vraag en aan dit doel kan de belastingpolitiek dienstbaar worden gemaakt.

Dit wil niet zeggen dat de conjunctuurpolitiek de belangrijkste doelstelling der belastingheffing zou zijn. Het voornaamste doel der belastingheffing blijft het verschaffen van middelen voor de financiering der overheidsuitgaven.

We willen thans nagaan welke functie de belastingheffing naast haar hoofd-doel kan hebben bij het beteugelen van de golfbeweging in het economisch leven.

Het doel der conjunctuurpolitiek in ruime zin kan als volgt worden omschreven: het stabiliseren van de totale effectieve vraag naar goederen en diensten, zodat een blijvende toestand van volledige werkgelegenheid wordt verwezenlijkt.

Opgemerkt dient hierbij dat een toestand van volledige werkgelegenheid nimmer geheel kan worden gereali-

seerd. Sommige vormen van werkloosheid, zoals frictie- en seizoenswerkloosheid, zijn tot op zekere hoogte niet te vermijden.

De „moderne“ theorie ziet de wezenlijke oorzaak van de depressie in het tekort schieten van de koopkrachtige vraag naar consumptie- en investeringsgoederen. De overheid dient dan maatregelen te treffen om de vraag te vergroten.

Het ligt niet zonder meer voor de hand om te stellen dat de overheid in de hausse de vraag moet afremmen. In de hausse immers beweegt het peil van de economische bedrijvigheid zich op het niveau van „volledige“ werkgelegenheid; hetwelk men juist wenst te bereiken. Wel dient een geforceerde ontwikkeling in de boom te worden voorkomen.

Op zich zelf beschouwd hebben de belastingen reeds in meer of mindere mate een conjunctuur-stabiliserende werking. Vele belastingen zijn namelijk conjunctuurgevoelig, d. w. z. in de hausse stijgt de belasting opbrengst, terwijl deze in de depressie daalt. De grotere belasting opbrengsten in de hausse als gevolg van progressie, stijgende inkomens, toenemende omzetten, enz., leiden tot een beperking van de vraag, terwijl deze belastingen in de depressie minder zwaar drukken. Tot de conjunctuur gevoelige belastingen behoren o.a. de inkomsten- de loon- en de vermogensbelasting. Daarentegen zijn de personele-, grond-, straatbelasting en derg. weinig conjunctuur gevoelig. Ten aanzien van de verbruiksbelastingen is de mate van conjunctuur gevoeligheid afhankelijk van de dringende der behoeften waarin de belaste goederen voorzien. De accijns op zout b.v. levert een opbrengst op, die vrijwel onafhankelijk is van de conjunctuur als gevolg van de onelastische vraag.

Uit de aard der zaak is ook de omzetbelasting conjunctuurgevoelig. Deze factor nu, die uit conjunctureel oogpunt gunstig genoemd kan worden, wordt weggenomen als de overheid, geleid door haar streven naar een jaarlijks begrotingsevenwicht, in de depressie de belastingopbrengst wil verhogen. Deze politiek leidt tot een beperking van de particuliere consumptie- en investeringsuitgaven in de depressie waar deze dan juist zouden moeten worden verhoogd.

(Wordt vervolgd)

Naschrift van Joost:

De welvaart spruit uit kloeck beleid van 'amptenaeren die nacht en dag zich zelfs niet spaeren.

(J. v. d. Vondel, *Salmoenus*)

S. Miedema:

Werkloosheidsverzekering en Conjunctuurbeweging

Stel U kreeg een folder in handen waarin een verzekeringsmaatschappij de voordelen aanpreeft van een verzekering, die U zou vrijwaren voor de nadelige gevolgen van conjunctuurbewegingen. Ge zoudt zeer waarschijnlijk Uw academisch gevormde neus ophalen en er een bevestiging in zien van het nut der studiën in de economie, die U het onderscheid leerde tussen kwakzalvers en geneesheren. En ge hebt gelijk. De algemene voorwaarde voor een verzekering, n.l. dat het risico door toevallige oorzaken wordt bepaald, is hier afwezig. Ge behoeft genoemde folder dan ook niet spoedig te verwachten.

Nu evenwel in Juli 1952 een wet in werking trad, waarbij de overheid de werkloosheidsverzekering verplicht stelde, is er enige aanleiding bij de betekenis daarvan voor de conjunctuurbeweging stil te staan. De jarenlange ervaring in het buitenland — vooral de Westeuropese landen — laat er geen twijfel aan bestaan dat we hier met een gebrekkig middel te maken hebben. De werkloosheidsverzekering moet dan ook primair als een sociale maatregel worden gezien. Anders gezegd, we stuiten hier niet op een conjunctuurverzekering.

Dit alles neemt niet weg, dat we hier te maken hebben met de enige sociale verzekering, die affiniteit met het conjunctuurverschijnsel vertoont, hetgeen een reden genoemd mag worden bij dit aspect nader stil te staan.

Eenzijds ligt het verband aldus dat uit de conjunctuurbeweging een deel van de werkloosheid te verklaren is. Daarnaast zijn er andere componenten b.v. seizoens-, frictie- en vrijwillige werkloosheid. Niettemin vormt de conjuncturele werkloosheid een belangrijk deel van het totaal. De wijze waarop hiertegen wordt opgetreden is aldus:

van het verdiende loon wordt een bepaald percentage afgehouden als premie, hetgeen de werknemer op zekere voorwaarden het recht geeft op een uitkering ingeval van werkloosheid. In een periode van weinig werkloosheid zullen meer premies worden ontvangen dan er uitkeringen plaats hebben, m.a.w. er worden fondsen gevormd, die weer geliquideerd worden indien de verhoudingen andersom liggen. voorzover de fondsen tekort schieten kan de overheid alsnog steun verlenen.

Nu zal het duidelijk zijn dat men een bepaald evenwichtsniveau van werkgelegenheid moet vaststellen, waarboven de fondsen toenemen en waaronder ze dalen. Op basis van dit criterium immers kan men pas komen tot de vaststelling van de hoogte van premie en uitkering. Dit zou betekenen, dat — gegeven het feit, dat de wet in Nederland is ingevoerd — hier elke discussie over de vaststelling van het peil der werkgelegenheid, waarbij van overheidswege maatregelen moeten worden genomen een vragen is naar de bekende weg. Hoogstens zou men nog kunnen opponeren tegen een te hoog of te laag vastgesteld peil, al naar de partijpolitiek het wenselijk zou maken. De principiële vraag waarvoor men inderdaad kwam te staan kan evenwel worden vervaagd en zelfs vermeden, waardoor het verband tussen deze verzekering en de conjunctuur veel minder stringent wordt. Het gaat hier — dit wat betreft de verving — namelijk om een beslissing over de hoogte van de conjunctuurcomponent van de premie. Daarnaast zal voor de bestrijding van de frictiewerkloosheid een zekere premie nodig zijn, waarvan de bepaling niet zonder een zekere willekeur kan geschieden. De totale premie is dus een samenstel

van premies, ieder met een zekere marge, zodat men uit het totaal niet of alleen met enige speling het gewenste werkgelegenheidsniveau kan destilleren.

Voor Nederland kwam daar nog de bijzondere omstandigheid bij dat het geen autonome conjunctuurpolitiek kan voeren, hetgeen voor de autoriteiten aanleiding moet zijn geweest van een niet te hoog employment-peil uit te gaan bij de premie bepaling, opdat, al naar gelang van de economische toestand in de leidinggevende landen, door de overheid voor een aanvulling kan worden gezorgd. Daarmee is de mogelijkheid gedemonstreerd van een ontwijken van de vaststelling van het full employmentniveau, wat alleen naar beneden kan geschieden.

Groter betekenis heeft de werkloosheidsverzekering, indien deze is opgezet op een volledige werkgelegenheidsbasis, te vergelijken met een cyclische budgetpolitiek. Stel dat het evenwichtsniveau dat bereikbaar is 100.000 personen bedraagt, dat wil dus zeggen 100.000 conjuncturele werklozen. Bij een stijging boven dit getal kan men dan niet van de overheid eisen dat nieuwe werkgelegenheidsobjecten worden gecreëerd. Immers het 100.000-niveau is geen grens, maar een gemiddelde waarbij, over de geheel econjunctuurperiode gezien, deflatoire en inflatoire invloeden elkaar in evenwicht houden. Hoe meer in een bepaald land het vastgestelde niveau vlak bij dit full employment-niveau ligt, hoe noodzakelijker het is een bepaalde richtlijn als een gemiddelde te beschouwen, tenzij men een geleidelijke inflatoire ontwikkeling wenselijk acht. Het geval van een werkloosheidsverzekering gebaseerd op full employment geeft aanleiding tot een tweede opmerking. De betekenis van het fonds kan men ook zo omschrijven, dat daarvan in de hausse een deflatoire en in de baisse een inflatoire invloed uitgaat. Hieraan ligt ten grondslag de veronderstelling, dat middelen verzameld in de hausse worden opgepot.

Belegt men ze om enig rendement te genieten, dan vervallen beide compenserende invloeden en wordt dus de amplitude van de conjunctuurbeweging vergroot, hetgeen ongewenst is.

In de practijk is een belegging op korte termijn gebruikelijk. Voorzover het aangehouden niveau bij een wettelijke regeling „te laag” is, zijn hieraan geen grote bezwaren verbonden. Ook overigens zal een belegging niet desastreus zijn. De quantitative betekenis van deze fondsen mag niet worden overschat. In zekere zin is het een passief middel, het werkt automatisch en zal geen wending in de verwachtingen tot gevolg hebben. Wat overigens geen redenen zijn om t.a.v. de belegging der fondsen van maatstaven af te zien.

Daarmee is de invloed van de werkloosheidsverzekering op de conjunctuur niet uitgeput. De wijze waarop de premie wordt geheven beïnvloedt evenzeer het conjunctuurverloop. Door de premie een belasting te noemen, hetgeen niet te ontkennen is, kan men voor dit vraagstuk verwijzen naar het algemene terrein van de belastingheffing in verband met de conjunctuurpolitiek. Dit zou inderdaad te ver voeren. Er dient echter wel enige aandacht te worden besteed aan enkele bijzonderheden, die met zo'n verwijzing zouden eclipseren.

In de eerste plaats bestaat in sommige landen een variërende premie, afhankelijk van de stand der conjunctuur. De opzet spreekt voor zichzelf: in de hausse probeert men meer middelen te verzamelen, in de baisse is de verlichting groter. Er zijn ook echter bezwaren: een voortdurend wisselend percentage is lastig te hanteren, het vaststellen van de stand der conjunctuur is niet zo eenvoudig en bovendien leert de practijk dat er gemarchandeerd kan worden met de premiehoogte, als het fonds tamelijk groot is en andere belastingen een grote druk uitoefenen. Een constant percentage is te prefereren, indien men de beperkte invloed van deze verzekering inziet.

Een tweede invloed van de premieheffing op de conjunctuur ligt iets meer verscholen. Zonder te ontkennen dat de premie een belasting is kan men de vraag bestuderen of een werknemer vrijwillig een premie had willen afdragen om het risico van werkloosheid af te wentelen. Natuurlijk is dit het geval. Vandaar dan ook dat men de premiehoogte per bedrijfstak heeft vastgesteld. Binnen de bedrijfstak betaalt ieder hetzelfde percentage van het loon.

Indien de vergelijkbaarheid van het grensnut van beschikbaar inkomen van verschillende personen wordt verondersteld, kan in het algemeen worden gezegd dat de ongeoeffenden en ongeschoolden het grootste directe belang bij de verzekering hebben. De geschoolden betalen precies dezelfde premie, maar zullen niet spoedig onvrijwillig werkloos worden. Over de gehele conjunctuurperiode gezien zal het beschikbaar inkomen van de ongeschoolden het gunstig worden beïnvloed door de verzekering, terwijl de hogere functionarissen (tot de inkgrens van f 6000.—) er het minst belang bij hebben. Is er geen progressie in het premiepercentage, per saldo is

er dus wel degelijk een progressie over de gehele periode. In het algemeen zal dit de consumptie ten goede komen. Of dit de conjunctuur stabiliseert hangt af van de structuur van het betreffende land.

Tenslotte kan erop worden gewezen dat de premie, voorzover rustend op de werkgever een belasting is op het geven van werkgelegenheid. De druk daarvan hangt af van de mogelijkheid, die de werkgever heeft in de prijs van zijn product een compensatie hiervoor te vinden. De gelegenheid daartoe is in de hoogconjunctuur groter dan in de baisse, wat in de laatste periode stimulerend werkt op het geven van ontslag, temeer nu de verzekering de nadelige gevolgen voor een groot deel compenseert.

Daarmee is in enkele trekken de relatie van de werkloosheidsverzekering tot de conjunctuurbeweging geschetst. Vooralsnog blijkt de invloed van de conjunctuur op de werkloosheid sterker dan de betekenis van de werkloosheidsverzekering voor de conjunctuur. Quantitatieve onderzoeken kunnen hier voor een nadere omlijnning zorgen.

P. VELTHUYS Cz.

econ. drs

Tel. Zaandam (02980) 3315

Repeteert voor cand. ex:

Kostprijs
Financiering
Waarde en Prijs
Geld, Crediet en Bankwezen

Voor doct. ex:

Interne Organisatie
Externe Organisatie
Arbeidsvoorwaarden

Marnixstraat 290
Kamer 309
Amsterdam centrum

★ Inlichtingen en bespreking, ook gedurende de vacaties:
Woensdag 3 tot 4 uur, of na afspraak.

Economische Bibliotheken in Nederland

Economische bibliotheken vormen een nog betrekkelijk jong verschijnsel in ons land. Dit is de weerspiegeling van de omstandigheid, dat de economie als zelfstandige studierichting ook eerst van jonge datum is.

Zo waren het lange tijd de grote wetenschappelijke bibliotheken, waarop de econoom moest terugvallen voor zijn literatuurgegevens. Deze wetenschappelijke bibliotheken konden hem in het algemeen goed voorzien in zijn behoeften aan theoretische literatuur, maar schoten te kort in de voorziening in zijn behoeften aan feitelijke economische gegevens, conjunctuur- en structuurbeschrijvingen e.d. De bedrijfseconomie kwam er bovendien over het geheel nog al slecht af, omdat men „bedrijfsleer“ evenals „boekhouden“ dikwijls beneden de standing van een grote wetenschappelijke bibliotheek achtte, die nu eenmaal door haar verleden meer op de humaniora en de zuivere wetenschappen gericht was.

Een uitzondering vormden de bibliotheken, die zich bij het Centraal Bureau voor de Statistiek en gemeentelijke statistische bureaux vormden, die althans in de behoeften aan cijfermateriaal konden voorzien.

In 1913 werd de economie academisch volwassen. Een eigen Hoogeschool herbergde deze studierichting, een staf van hoogleraren ging zich wijden aan haar verschillende aspecten. Het lag voor de hand, dat ook een bibliotheek werd gevormd. Immers literatuurstudie is een essentieel onderdeel van wetenschappelijk onderzoek.

Het kan gezegd worden, dat men hiervoor in Rotterdam een open oog heeft gehad. Het dynamische Rotterdamse bedrijfsleven, voortvarend als wel geen ander in ons land, maakte het mogelijk, dat een collectie van economische boeken en tijdschriften werd gevormd, die (al zijn er o.a. in verband met de conjunctuur up en downs in de mate-

riële middelen van deze bibliotheek geweest) op een grote volledigheid kan bogen. Allerlei materiaal over allerlei vakken, tot dusverre buiten de poorten van de wetenschappelijke bibliotheken gehouden, had met de economische studie een eigen onderdak gevonden: van Böhm-Bawerk tot verkoopkunde, van encyclopedie tot vlugschrift. Inmiddels was men ook in Amsterdam de door Rotterdam geslagen bres binnengetroden. Hier was zelfs een economische bibliotheek ontstaan nog vóór de zelfstandige economische studie: bij de opening van de Openbare Leeszaal en Bibliotheek in 1919 opende men onmiddellijk een economische afdeling — wederom een bewijs van het begrip dat men bij deze Leeszaal steeds voor de maatschappelijke behoeften heeft gehad. Ook hier werd steun van het bedrijfsleven verkregen. Eerst enkele jaren later (1922) opende de Economische Faculteit haar poorten. De Handels Economische Bibliotheek aan de Openbare Leeszaal en Bibliotheek werd toen ook de bibliotheek voor de economische studenten. Het is voor de student in Amsterdam (ook mij persoonlijk is het indertijd zo gegaan) altijd een ietwat verbazingwekkende ervaring, dat de Bibliotheek van zijn Universiteit een doolhof van zalen en zaaltjes vormt voor allerlei studierichtingen (van paedagoog tot medicus), maar het domicilie voor de econoom niet de Singel maar de Keizersgracht is. Zoals zo vaak geeft de historie ook hier de verklaring.

In 1927 schaarde zich Tilburg bij de academische instellingen. Ook hier vormde zich een bibliotheek, die vooral voor de levensbeschouwelijke aspecten interessant is. En na de oorlog zagen we nieuwe economische faculteiten aan de Rijksuniversiteit te Groningen en de Vrije Universiteit verschijnen, die wellicht weer de vorming van

nieuwe collecties met zich mede brengen.

Inmiddels was er in de jaren dertig een nieuwe bibliotheek naar voren gekomen, die haar zusterinstellingen zelfs in een aantal opzichten in een snel tempo voorbij streefde: de Bibliotheek van de Economische Voorlichtingsdienst te 's-Gravenhage (onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken). Deze collectie werd gevormd, afgestemd op de praktische behoeften van overheidslichamen en bedrijfsleven, zowel op sociaal- als bedrijfseconomisch gebied.

Door een doeltreffend documentatiesysteem (dit is juist één van de grootste verdiensten van deze Bibliotheek) werd het materiaal, ook de tijdschriftenartikelen, bovendien toegankelijk gemaakt. Al met al kan men niet zeggen, dat de economische student thans nog te kort komt: er zijn minstens drie grote centra voor hem, Amsterdam, 's-Gravenhage en Rotterdam. Ieder van deze heeft zijn specialiteiten. 's-Gravenhage is b.v. rijk aan materiaal voor conjunctuur- en structuuronderzoek en marktanalyses, aan beschrijvingen van bepaalde bedrijfstakken, aan werken over organisatie en techniek van de handel, over economische politiek, Rotterdam biedt een vrij volledige collectie voor theoretische economie, zowel sociaal- als bedrijfseconomisch. Bovendien vervult de Bibliotheek in Rotterdam door de afwezigheid van een grote algemene wetenschappelijke bibliotheek ter plaatse ook een taak ten aanzien van de collectievorming op historisch, filosofisch en politiek gebied. Ook de nieuwe sociologische richting in het studieplan vond een weerspiegeling in de collectie. Verder besteedt men in Rotterdam veel aandacht aan de verzameling van bibliographisch materiaal. Daarnaast zijn er nog een aantal belangrijke speciale economische collecties, zoals die van het Centraal Bureau voor de Statistiek, de Economisch-Historische Bibliotheek e.d. Ook de collecties in overheidslichamen en particuliere bedrijven kunnen van groot belang zijn bij speciale studies, in het algemeen zijn ze wel voor de student toegankelijk.

Van groot belang ook voor de student is, dat er thans gestreefd wordt naar

een nauwe samenwerking tussen de grote economische bibliotheken. Deze betreft zowel de collectievorming als de documentatie.

Voor wat het eerste punt betreft: er dient naar gestreefd te worden, dat alle belangrijke economische literatuur ook inderdaad in ons land aanwezig is, terwijl anderzijds vermeden moet worden (gezien de schaarse middelen) dat onnodige doublures voorkomen (natuurlijk zijn bij lange na niet alle doublures overbodig!). Tussen 's-Gravenhage en Rotterdam bestaat reeds een nauwe coördinatie op dit punt, wat ook zeer wel mogelijk is, gezien de complementariteit van beide collecties — praktijk en theorie.

Ook voor de documentatiearbeid is samenwerking aangewezen: onnodig dubbel werk wordt daardoor voorkomen, men weet wat er in het land aanwezig is en waar, alle aanwezige literatuur wordt ontsloten. Het is thans reeds zo, dat het gehele bezit van de Bibliotheek van de Nederlandsche Economische Hoogeschool verwerkt wordt in de literatuurdocumentatiefiches van de Economische Voorlichtingsdienst, terwijl dit ook gebeurt met de nieuwe boeken van de Handels Economische Bibliotheek en het Bedrijfseconomisch Seminarium. Op deze wijze is via de Bibliotheek van de Economische Voorlichtingsdienst een centrale economische literatuurdocumentatie ontstaan.

De Nederlandse economische student is dus wat zijn literatuurvoorziening betreft niet de mindere van zijn buitenlandse collega, in een aantal opzichten zelfs beter er aan toe. Ik hoop, dat het bovenstaande er toe mag bijdragen, dat hij ook inderdaad de weg naar de bibliotheken zal vinden en deze weg ook na zijn studie zal blijven gaan. De economist immers kan zich gezien de snelle ontwikkeling van zijn vak niet onttrekken aan de bestudering van nieuwe boeken en tijdschriftartikelen. Bibliotheken zijn daarvoor de aangewezen media: zij zijn er in ons land, men gebruike ze dus. Men neme b.v. tijdens en ook na afloop van zijn studie regelmatig kennis van de aanwinstenlijsten (in abonnement te verkrijgen), waardoor men tevens op de hoogte blijft van de nieuwe publicaties, die het licht hebben gezien.

Voor efficiënte hulp bij Uw studie

H. van DIJK

Repetitor Economie

Scheldeplein 16'

Telefoon 28874

W. GRADER

Econ. Drs

repeteert

Doctoraal examen:

Sociale en Bedrijfseconomie

ROERSTRAAT 102hs

TELEFOON 717915

VARIA

SCRIPTIEBLOEMPJES (OOGST 1952-53)

Voordelen kleinbedrijf:

Het voordeel van een vestiging van sigarettenfabrieken op het land was, dat door de kleine productieomvang de vervoerskosten laag waren.

Per definitie:

Een geparcelleerde bewerking is een onderbreking, die zelfstandig staat in de bewerking. Zij wordt dus onderbroken.

Eenvoud is het kenmerk van het ware:

Zo op het oog lijkt het productieproces erg eenvoudig en dat is het misschien ook wel, maar de reusachtige installaties maken dit alles weer ingewikkeld.

I Timoth. VI:10:

Een ander probleem is het overheersen van de contante kosten en offers.

Geen andere zorgen:

De indirecte kosten in de kostprijs opgenomen te krijgen heeft de geesten in de loop der tijden steeds bezig gehouden.

Belangrijk!

Een van de belangrijkste handelingen, die juist bestaat uit niets doen....

Gelukkig!

Zo theoretisch is de praktijk echter niet ingesteld....

Kliekjes als hoofdschotel:

Immers de grondstoffen voor het menu in de hotel-eetzaal worden van de hand in de tand ingekocht.

Arbeidsvreugde:

...hier zien we dat, als de sirene gaat, de arbeiders vaak hun onderhanden zijnde werkstuk rechtstandig laten vallen en naar de uitgang spurten.

Grafbloempje:

Het warenhuis nu zal in het algemeen niet zulke lugubere artikelen als grafzerken en doodkisten voeren.

Ongevaarlijk:

Bij een eventuele ontploffing vliegt de kracht der explosie dan de vrije ruimte in en kan geen kwaad.

Boter aan de galg:

De aanvankelijk geleidelijke en daarna sterke stijging van deze kapitaalcomponent in de na-oorlogse jaren is het gevolg van de geleidelijke uitbreiding van het margarine-rantsoen en de afschaffing van dit artikel in 1949.

Laat het linkeroog niet kijken waar het rechter kijkt:

We zijn geneigd op het eerste oog tijdloos hier toe te passen....

Nuance:

Zelfs mag wel gezegd worden, dat men hier teruggaat inplaats van vooruit, zonder evenwel te beweren of te bedoelen, dat men achterlijk of zo iets is.

Familie-N.V.'s:

Indirect wordt de onderneming niettemin de voordelen van de eerstehands vermogensmarkt deelachtig door haar moeder, die wel toegang tot deze markt heeft.

NIEUWE THEORIEËN 1952-53

Ook een gezichtspunt:

Als men een vergelijking tussen ziekenhuis en industrieel bedrijf tot het uiterste zou willen doortrekken, zou men de bacillen als oerproducten moeten aanmerken.

Lage praktijken:

Men verkrijgt door specialisatie een grotere volkomenheid in de uitbuiting van de behoeften van de afnemer.

Inderdaad:

Naast een bed en een medische behandeling heeft een patiënt ook voedsel nodig.

De enige:

Doelmatige proportionaliteit impliceert dat er maar één bedrijfsbezetting is, n.l. de juiste!

Mensenhandel?

Specialisatie in de tabaksindustrie staat tegenover parallelisatie in de detailhandel; het zou te kostbaar zijn en de massa te klein om één eindproducent per winkel te verkopen.

Robots overbodig:

Deze bewerking is een continubewerking, hetgeen echter geen continu-arbeiders vergt.

Hulpmiddel:

De spitsen binnen het jaar kunnen verrekend worden met behulp van de critische termijn.

Boekingstrucjes:

Daar de bewerkingen in de schoenindustrie geparcelleerd plaats vinden, kan men met een machine-uurtarief de verspillingen of besparingen in verlies of voordeel omzetten.

Definitie:

Van parallelisatie spreekt men wanneer geledingen van bedrijfskolommen tot één bedrijfskolom worden vereeuwigd.

Niet over spreken:

Het aandelenkapitaal heeft volgestort en wel als zodanig geen bespreking nodig; het spreekt vanzelf dat dit een vorm is van eigen vermogen en wel de bron zelf waar het bedrijf uit is ontstaan.

TOEPASSELIJKE UITSPRAAKJES

Waarom nog studeren?

It seldom happens that a man, in any part of his life, derives any convenience or advantage from some of the most laborious and troublesome parts of his education.

(Adam Smith)

Waarom geldtheorie als tentamenvak?

There cannot in short be intrinsically a more insignificant thing in the economy of society, than money.

(John Stuart Mill)

Waarom eigenlijk tentamina?

Examinations, sir, are pure humbug from beginning to end. If a man is a gentleman, he knows quite enough, and if he is not a gentleman, whatever he knows is bad for him.

(Oscar Wilde).

ECONOMIE IN 16 TEKENINGEN

(eerste aflevering)

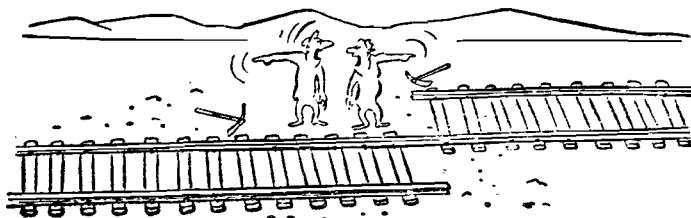
Het moet mogelijk zijn, zo meende de redactie in een onbeheerste bui, de hele economie in zestien tekeningen samen te vatten. Waarom nu uitgerend in zestien en niet in vijftien of zeventien, zult U zich wellicht afvragen. Op deze vraag moeten wij U voorlopig het antwoord schuldig blijven. Het is trouwens in het geheel niet zeker, dat deze serie ook inderdaad de zestien zal halen.

Maar hoe het ook zij: U gelieve hieronder een tweetal illustraties aan te treffen van enkele economische begrippen en denkbeelden, die momenteel in het centrum van de belangstelling staan. Beide ideeën zijn ontleend aan het plan van de Partij van de Arbeid: „De Weg naar Vrijheid” (zie ook: collegedictaat Prof. Haccoû 1952-53).

DE ZWAARSTE LASTEN OP DE STERKSTE SCHOUDERS

PLANNING

DE VRAAG VAN DE MAAND

Laten we open kaart spelen: mede opdat dit periodiek voor U, economisch student aan Amsterdams Universiteit, iets meer zal gaan betekenen dan het zoveelste tijdschriftje, dat U ongelezen terzijde legt is deze rubriek in het leven geroepen. De gedachtengang, die in dit verband aan „de vraag van de maand” ten grondslag ligt, is deze: wanneer in elke aflevering een bepaald probleem aan de orde wordt gesteld, waarover de grote meerderheid der studenten zich wel een mening heeft gevormd en de gelegenheid wordt opengesteld deze mening in beknopte vorm op de pagina's van dit orgaan naar voren te brengen, zal dit er ongetwijfeld toe bijdragen de interesse van de lezer voor dit blad te vergroten en aldus „Rostra Economica” aan zijn doel te doen beantwoorden, t.w. een band te zijn tussen de studenten aan onze faculteit. Intussen is dit niet de enige bestaansreden van „de vraag van de maand”. Het kan immers van belang zijn, dat d.m.v. deze rubriek een beeld wordt

verkregen van wat de studenten over bepaalde kwesties denken. En zulks geldt temeer, waar het in deze rubriek niet zozeer de bedoeling zal zijn Uw mening te vragen over specialistische vakproblemen, waaraan eigenlijk alleen een enkeling, die reeds met één been in het doctoraal examen staat, zich kan wagen, als wel Uw opvatting te leren kennen t.a.v. meer algemene problemen, waarover ook de candidandus een gefundeerd oordeel kan bezitten.

De vraag, die wij U deze maand voorleggen, is:

Wat is Uw oordeel over de verenigbaarheid van maximum-termijnen voor de studie en het werkstudentenschap ?

Geef in een beknopt artikeltje van plm. 250 woorden Uw mening in deze weer. Anonimiteit desgewenst gewaarborgd. Evenals alle overige copy moet Uw antwoord vóór 16 Mei a.s. bij de redactie zijn.

R. W. van der Wal

ec. drs

repeteert

voor het Candidaatsexamen :

Burg. Recht

Soc. Economie

Geld

Financiering

Kostprijs

Handelsrecht

voor het Doctoraalexamen :

(klein en groot)

Soc. Economie

Alg.- en Int. Organisatie

Macro-ec. versch.

Externe Organisatie

Openb. Financiën

Arbeidsvoorwaarden

Bankwezen

Spreekuur: Woensdag van 12-1 uur en na tel. afspraak

GERARD TERBORGSTRAAT 15

Amsterdam-Zuid

Tel. 712623

BERICHTEN EN MEDEDELINGEN

Stichting v. Ec. Onderzoek:

Prof. Dr. J. F. HACCÔU schrijft ons:

DE STICHTING EN DE STAGE.

Nu de Faculteit zich heeft uitgesproken en als haar oordeel heeft gegeven, dat zij een stage zeer gewenst acht, spreekt het vanzelf, dat de Stichting bereid is de mogelijkheid voor een aantal kandidaten te openen om deze stage daar door te brengen. Daarbij dient er dan naar te worden gestreefd om zo goed mogelijk de daaraan ten grondslag liggende gedachte te verwezenlijken.

De mogelijkheid daartoe bestaat doordat de Stichting gedeeltelijk is afgestapt van de vroegere werkwijze, waarbij voor het onderzoekingswerk de literatuurstudie het meest wezenlijke was. Dan toch zou een stage, zoals deze thans in de bedoeling ligt, niet mogelijk zijn geweest. Door de gewijzigde werkwijze kan echter worden bereikt: aan de ene kant de mogelijkheid tot praktisch werken onder disciplinaire leiding en in het kader van de routine van de praktijk van alle dag, doch aan de andere kant bovendien dat het werk voor de wetenschappelijke vorming van de student van belang is, omdat zij hem kennis doet maken met dat gedeelte van het economisch onderzoek — het moeilijke verzamelen en rangschikken van het materiaal — dat velen nooit leren kennen. Dank zij de tegenwoordige opzet van het werk aan de Stichting en de verkregen opdrachten, geeft dit instituut — althans op het ogenblik — een zeer gelukkige combinatie van werk en studie en het is verheugend, dat een aantal kandidaten, indien zij zulks willen, hiervan kunnen profiteren. Echter, daarbij worden aan hen toch wel bepaalde eisen gesteld. Het kan in het algemeen al niet de bedoeling van de stage zijn, dat men maar zorgt een briefje te krijgen, waaruit blijkt, dat men een paar maanden ergens heeft rondgehangen. De bedoeling van de Faculteit is, dat deze stage een vormende waarde zal krijgen; de bedoeling is om een soort voorstadium te creëren, waarbij men op de later te kiezen weg reeds vóór zijn doctoraal-examen tijdelijk de eerste schreden zet, en gedurende een korte tijd uit eigen ervaring meemaakt en ook zelf doet het werk, dat routine-werkers dag in dag uit, jaar in jaar uit verrichten. Dat men dus straks met kennis van zaken kan oordelen over

het werk van anderen; kunnen oordelen betekent in de regel ook kunnen waarderen en dan dit laatste woord in positieve zin. Dan echter moeten aan de stageant ook dezelfde eisen worden gesteld, als aan die routine-werkers. Dit werk vereist als regel nauwkeurigheid, handigheid en ijver. Het werk op de Stichting stelt dezelfde eisen en de stageant zal op dezelfde wijze, wellicht zelfs nog strenger, worden getoetst als in de praktijk. De werkgever — en dit geldt dus ook voor de Stichting — ziet het optreden van deze stageanten in het algemeen als een last — de tijdelijkheid en onervarenheid doorbreken de gewone routine — doch een last, welke hij in het algemene belang wel wenst te dragen, overtuigd dat hij met het openen van de mogelijkheid aan de studenten een dienst voor hun later leven bewijst. Hij verwacht dan daartegenover ook, dat de stageanten hunnerzijds dit begrijpen en zo goed mogelijk pogen om zich snel aan te passen. Gelukt dit, dan worden door deze stage tal van belangen gediend: de latere doctorandus komt minder vreemd en met meer waardering voor niet academici in de praktijk, het bedrijfsleven zal minder aarzelend staan tegenover het in dienst nemen van doctorandi in de Economische Wetenschappen.

Aanpassing, nauwkeurigheid en ijver zullen ook tijdens de stage op de Stichting beslissende factoren bij de beoordeling zijn. J. F. Haccôu

SEMINARIUM v. BEDRIJFSHUISH.KUNDE:

Deze keer geen nieuws.

S. E. F.

Het Bestuur van de Studievereniging der Economische Faculteit vestigt er de aandacht op, dat dit periodiek in den vervolge slechts voor leden van bovengenoemde vereniging beschikbaar zal zijn. Zij, die zich alsnog als lid willen opgeven, kunnen dit doen bij J. G. Eelkman Rooda, S.E.F. h.t. Quaestor, O.Z. Voorburgwal 233, Amsterdam. De contributie bedraagt f 2.50 per jaar.

Voor het Bestuur:

J. G. Eelkman Rooda
S.E.F. h.t. Quaestor.

Zaterdag 9 Mei te 9.30 uur spreekt Drs Ruysch van Duqteren over Werkclassificatie. Plaats: Oude Manhuispoort.

Redactioneel:

Copy voor het volgende nr. moet vóór 16 Mei a.s. in het bezit van de redactie zijn.

Met
f 270
aanbetaling is de

Lambretta

onder bereik
van
iedereen

Vraag inlichtingen
bij de agenten

IMPORTEUR

J. Leonard Lang - Amsterdam

A. VAN DER KUIJ

Leraar

Boekhouden M.O.

UTRECHTSESTR. 132 bov. C.,

Telefoon 45079

leidt reeds vele jaren met
groot succes op voor

Tentamen
en Praktijkex.
Boekhouden

Bij de tentamina in April
'51, Nov. '51 en Mei '52
slaagde steeds ruim 80%
v. d. door mij opgeleide
candidaten. Vraagt vrij-
blijvend inlichtingen en
adressen van geslaagden.

Voor H.H. Studenten
speciale clubs

Studentenannonces

Met ingang van het vol-
gende nummer bestaat
voor econ. studenten de
mogelijkheid tegen spe-
ciaal tarief advertenties
in dit periodiek te plaat-
sen. De prijs bedraagt
f 0.30 per regel. Op-
gaven aan de admini-
stratie.

Drukkerij Gebr. Bierau

2e Jac. v. Campenstr. 69
Amsterdam-Z., Tel. 90147

K. DE POUS
ECON. DRS

VEERSTRAAT 8
Amsterdam-Z.
Telef. 71.55.88

repeteert voor

CANDIDAATS- EN DOCTORAAL-EXAMEN

de onderdelen

SOCIALE ECONOMIE EN BEDRIJFSECONOMIE

tot medio Juni zijn alle uren besproken
van medio Juni tot medio Juli zijn nog enkele uren beschikbaar
van medio Juli tot medio Augustus is er vacantie
na medio Augustus zijn meerdere uren beschikbaar

SOCIALE ECONOMIE
(doctoraalvakken)

repeteert

H. M. P. Muller

econ. drs

AMSTERDAM-Z.

Spreekuur: Woensdag 13-14 u.

Van Breestraat 107'

Telefoon 25252